

Скуділо І. О.

МЕХАНІЗАЦІЯ ВАНТАЖНО-РОЗВАНТАЖУВАЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ РОБІТ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Анотація. У роботі розглянуто організацію механізації вантажно-розвантажувальних і транспортних робіт на речових складах. Визначено роль комплексної механізації у підвищенні ефективності праці складських робітників, наведено класифікацію засобів механізації – стаціонарних і рухливих, основних та засобів малої механізації. Проаналізовано вимоги до технічного стану обладнання, порядок його обліку, ремонту й огляду. Підкреслено значення впровадження нових механізмів і раціоналізаторських пропозицій для безперервного вдосконалення складських процесів.

Ключові слова: механізація, речові склади, вантажно-розвантажувальні роботи, технічне обслуговування, продуктивність праці, складське господарство.

Abstract. The paper examines the organization and implementation of mechanization in loading, unloading, and transportation operations at material warehouses. It highlights the importance of comprehensive mechanization for improving labor productivity and storage efficiency. The classification of mechanization tools – stationary and mobile, major and small-scale – is presented. The study outlines requirements for technical maintenance, record-keeping, and safety compliance. Emphasis is placed on the continuous enhancement of mechanization processes through modern equipment and innovative solutions.

Keywords: mechanization, warehouses, loading and unloading operations, maintenance, labor productivity, logistics efficiency.

Механізація вантажно-розвантажувальних і транспортних робіт на речових складах є важливою умовою підвищення продуктивності праці, ефективності зберігання матеріальних цінностей і забезпечення належних умов праці складських робітників. Комплексна механізація дозволяє зменшити фізичні навантаження на персонал, скоротити час виконання операцій, знизити ризик пошкодження вантажів і підвищити рівень безпеки праці. Організація системи механізації передбачає правильний добір технічних засобів, розроблення схем механізації відповідно до місцевих умов і постійне вдосконалення технологічних процесів у міру надходження нової техніки та впровадження раціоналізаторських пропозицій.

Для поліпшення умов праці складських робітників і підвищення продуктивності праці речові склади оснащуються механізмами для вантажно-розвантажувальних і транспортних робіт.

Засоби механізації відпускаються в межах штатно-табельної потреби і встановлених норм за річними заявками складів тими доволними органами, на які покладено їх забезпечення.

Механізація на складах повинна бути комплексною й охоплювати усі види робіт, зв'язані з прийманням, розвантаженням, транспортуванням, укладанням і обробкою вантажів.

Успіх комплексної механізації на речових складах залежить насамперед від правильного вибору механізмів, створення необхідних умов для ефективного їхнього використання і підготовки механізаторів, що добре знають свою справу. З цією метою на кожному речовому складі, виходячи з місцевих умов, розробляється схема механізації, якою визначається, на яких ділянках роботи механізуються і які механізми при цьому використовуються.

Для кожного сховища на основі наявної схеми механізації вантажно-розвантажувальних робіт повинна бути відпрацьована і впроваджена конкретна схема механізації вантажно-розвантажувальних робіт із застосуванням штатно-табельних засобів механізації. В міру надходження більш сучасних механізмів, упровадження раціоналізаторських пропозицій і нагромадження досвіду комплексне використання засобів механізації повинно постійно удосконалюватися. Схеми механізації затверджуються начальником складу (заступником командира частини по тилу).

Відповідальність за технічний стан і збереження засобів механізації, правильну їх експлуатацію і дотримання правил по техніці безпеки несе начальник відділу прийому і відправки, а при роботі їх у відділах зберігання і службах – відповідно начальники відділів і служб.

На кожному складі повинні бути організовані і строго проводитися: облік роботи механізмів; плановий профілактичний ремонт усіх засобів механізації по графіках, затвердженим начальником складу; огляд технічного стану засобів механізації не рідше двох разів у рік з оформленням актів.

Засоби механізації, що використовуються на складах, підрозділяються на дві групи: стаціонарні; рухливі. До стаціонарних засобів механізації відносяться: козлові електричні крани; мостові електричні крани і крани-балки; вантажні ліфти і підйомники; електроталі; транспортери конвеєрного типу. Рухливі засоби механізації підрозділяються на основні і засоби малої механізації.

До основних засобів механізації відносяться:

- автомобільні піднімальні крани;
- автомобільні навантажувачі;
- електронавантажувачі;
- гідравлічні крани;
- електровізки;
- тягачі акумуляторні з причіпними візками;
- електроштабелери.

До засобів малої механізації відносяться – візки вантажні.

Рухливі засоби механізації можуть бути використані в будь-якому місці складської території і є найбільш ефективними.

Комплексна механізація робіт на речових складах забезпечує ефективне виконання всіх технологічних операцій – від приймання і транспортування до укладання та відправлення вантажів. Ефективність механізації залежить від правильного добору обладнання, своєчасного технічного обслуговування, навчання персоналу і дотримання правил безпеки. Стаціонарні й рухливі засоби механізації взаємодоповнюють одне одного, забезпечуючи оптимальну організацію складських процесів.

Регулярний облік роботи механізмів, профілактичні ремонти й технічні огляди є запорукою безперебійного функціонування складського господарства. Систематичне вдосконалення схем механізації сприяє зростанню продуктивності праці, економії часу та підвищенню ефективності використання матеріальних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. З роботи речових складів об'єднаних центрів забезпечення (установ), військових частин та з'єднань Збройних Сил України : Настанова від 17 грудня 2020 р.
2. Про речове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України» (із змінами) : Наказ МО України від 29.04.16 № 232.
3. Положення про військове (корабельне) господарство ЗС України (із змінами) : Наказ МОУ від 16.07.1997 року № 300.
4. Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України» (із змінами) : Наказ Міністра оборони від 17.08.2017 № 440.
5. Про затвердження Положення про інвентаризацію військового майна у Збройних Силах : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 травня 2000 року № 748.

Скуділо Ірина Олексіївна – майор, викладач кафедри продовольчого та речового забезпечення Військової академії (м. Одеса), м. Одеса, Фонтанська дорога, буд. 10, e-mail: irinaskudilo@gmail.com ORCID 0009-0003-9325-034X

Skudilo Iryna Oleksiivna – Major, Lecturer at the Department of Food and Material Supply of the Military Academy (Odessa), Odessa, Fontanska doroha, building 10, e-mail: irinaskudilo@gmail.com ORCID 0009-0003-9325-034X